

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoCsp/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920200215
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Jamrišková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6920200215.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Jamriškovej, PhD., členov senátu JUDr. Mariána Blahu a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX/XX, XXX XX J. Q., právne zast. Sidor a partneri, s.r.o. so sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 52 635 970 proti žalovanému EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO 35 724 803, právne zast. Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO 53 255 739 o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, o odvolaní žalobcu proti I. a III. výrokovej vete rozhodnutiu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 13Csp/6/2020-283 zo dňa 5. mája 2020 takto

rozhodol:

- I. Rozhodnutie Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 13Csp/6/2020-283 zo dňa 5. mája 2020 v rozsahu I. a III. výrokovej vety p o t v r d z u j e.
- II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozhodnutím konanie zastavil, návrh na prerušenie konania zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že zmluvné podmienky Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382 193 257 zo dňa 25.07.2008 konkretizované v bode XI. žaloby sú neprijateľné. Žalobu odôvodnil tým, že podaním doručeným súdu dňa 19.08.2019 sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k zálohu a to k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX evidovaným Okresným úradom Rimavská sobota, odborom katastrálnym pre obec Rimavská Sobota, katastrálne územie J. Q. ako C KN parc.č.1110/24 o výmere 443 m² (na tomto pozemku postavený rodinný dom č. súp. 359) a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Súčasne navrhol, aby mu súd uložil podať návrh na začatie konania vo veci samej - návrh na určenie neprijateľných zmluvných podmienok Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382 193 257 zo dňa 25.07.2008. Okresný súd v konaní pod sp. zn. 16Csp/101/2019-204 uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva a tiež uložil žalobcovi povinnosť, aby do 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podal proti žalovanému na súde žalobu vo veci samej o určenie neprijateľných zmluvných podmienok Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382 193 257 zo dňa 25.07.2008. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.12.2019. Na základe uvedeného potom žalobca v súdom určenej lehote podal na súd žalobu o určenie neprijateľných zmluvných podmienok Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382 193 257 zo dňa 25.07.2008.

3. Okresný súd uviedol, že žalovaný vo vyjadrení k žalobe upozornil, že si voči žalobcovi uplatnil svoj nárok vzniknutý titulom Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382 193 257 zo dňa 25.07.2008 uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a právnym predchodcom žalovaného - Slovenská sporiteľňa, a.s. ako veriteľom návrhom na vydanie platobného rozkazu. Na Okresnom súde Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 12Up/245/2017, bol dňa 21.09.2018 vydaný platobný rozkaz, ktorým súd zaviazal žalobcu v

pozícii žalovaného na zaplatenie sumy 85.968,06 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 64.756,27 Eur od 20.11.2014 do zaplatenia. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 30.10.2018. Išlo o priznané plnenie z identickej zmluvy ako je predmetom tohto sporu a to Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382 193 257 zo dňa 25.07.2008. Žalovaný uviedol, že zrejme, že z titulu Zmluvy o úvere č. 0382 193 257 zo dňa 25.07.2008 už bol žalobca právoplatne zaviazaný na plnenie a preto je účelové sa dožadovať, aby súd z rovnakej zmluvy rozhodol o jej jednotlivých zmluvných podmienkach ako neprijateľných a neplatných. Jednak, že v danom prípade nie je daný naliehavý právny záujem na žalobcom požadovanom určení neprijateľnosti zmluvných podmienok, ale súčasne je vytvorená aj prekážka res iudicata.

4. Okresný súd uviedol, že podaním doručeným súdu dňa 23.04.2020 žalobca podal žiadosť o odročenie pojednávania určeného na deň 12.05.2020 z dôvodu, že súčasne podáva aj návrh na prerušenie tohto konania. Návrh na prerušenie konania odôvodnil tým, že podal na Okresnom súde Banská Bystrica návrh na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 12Up/425/2017, predmetom ktorého bolo zaplatenie sumy 85.968,06 Eur, ktoré konanie je toho času právoplatne skončené. Ďalej uviedol, že rozhodnutie súdu v konaní o povolení obnovy konania má zásadný význam pre rozhodnutie súdu v konaní o určení neprijateľných zmluvných podmienok, preto navrhuje, aby konanie vedené na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 13Csp/6/2020 (spisová značka tohto konania) súd prerušil do právoplatného rozhodnutia súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 4Up/712/2020 (spisová značka konania o návrhu na obnovu konania).

5. Okresný súd odôvodnil rozhodnutie tým, že z platobného rozkazu vydaného Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 12Up/425/2017 dňa 21.09.2018, zistil, že žalobca v pozícii žalovaného bol uvedeným platobným rozkazom zaviazaný zaplatiť žalovanému v pozícii žalobcu sumu 85.968,06 Eur s 8,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 64.756,27 Eur od 20.11.2014 do zaplatenia. Tento platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 30.10.2018. Vzhľadom na to, že už bolo vyššie uvedeným platobným rozkazom právoplatne rozhodnuté o žalobe na plnenie, pričom táto mala skutkový základ v Zmluve o splátkovom úvere č. 0382 193 257 zo dňa 25.07.2008, ktorej neprijateľnosť zmluvných podmienok je predmetom tohto sporu, tvorí toto rozhodnutie prekážku rozsúdenej veci (res iudicata) pre konanie o určení neprijateľných zmluvných podmienok z tej istej Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382 193 257 zo dňa 25.07.2008 uzavretej medzi tými istými zmluvnými stranami, keď tieto neprijateľné zmluvné podmienky majú priamy súvis s priznaným plnením (namietaná zmluvná podmienka ohľadne splátok úveru, úrokov z omeškania).

6. Okresný súd uviedol, že vychádzajúc z princípu právnej istoty a princípu predvídateľnosti súdneho rozhodovania, ako aj z ustálenej rozhodovacej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.05.2002, sp. zn. 3 Cdo/100/01, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR pod R 110/2003, rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/324/2015 zo dňa 27.01.2016), nemožno sa po tom, ako bolo právoplatne rozhodnuté v súdnom konaní o žalobe na plnenie, v rámci ktorého konania bola ako predbežná otázka posudzovaná aj otázka platnosti zmluvných podmienok, z ktorých nárok na plnenie vychádzal, domáhať v novom samostatnom súdnom konaní určení neprijateľnosti zmluvných podmienok a tým ich neplatnosti z tej istej zmluvy o splátkovom úvere, pretože by išlo o rozhodovanie o tej istej veci, čo je neprípustné. Teda právoplatný platobný rozkaz o žalobe na plnenie vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku veci rozsúdenej pre konanie o žalobe na určení, či tu právo, alebo právny vzťah je alebo nie je, vychádzajúc z rovnakého skutkového základu. Je tomu tak preto, že právoplatný platobný rozkaz o žalobe na plnenie v sebe zahŕňa (či už výslovne alebo mlčky) kladné alebo záporné riešenie otázky existencie, resp. neexistencie práva alebo právneho vzťahu (súd v žalobe o určení by posudzoval rovnaké zmluvné ustanovenia, ktoré musel posudzovať súd v konaní o žalobe na plnenie), ktorá by mala byť riešená určovacou žalobou a vychádza teda z rovnakého skutkového základu ako žaloba určovacia. Preto okresný súd dospel k záveru, že konanie je postihnuté neodstrániteľnou vadou konania a konanie postupom podľa ust. § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) zastavil.

7. Pre úplnosť okresný súd poznamenal, že aj keby nedošlo k zastaveniu konania, nebolo by zrejme možné poskytnúť právnu ochranu žalobcovi v konaní o určení neprijateľných zmluvných podmienok zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382 193 257 zo dňa 25.07.2008, keď konanie o žalobe na plnenie medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovaným ako dodávateľom úveru z tejto istej zmluvy už bolo právoplatne skončené, teda zmluvný vzťah medzi nimi už bol uzavretý (princíp právnej istoty, záväznosť

a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia) a na tom nič nemení ani samotný fakt podania návrhu na obnovu právoplatne skončeného konania.

8. Zamietnutie návrhu na prerušenie konania odôvodnil tým, že keďže súd pre neodstrániteľnú vadu konania konanie zastavil, stratil aj akékoľvek opodstatnenie návrh na prerušenie konania. Nemožno prerušiť konanie, ktoré bolo zastavené, preto súd návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol. Upozornil, že aj v prípade, ak by nedošlo k zastaveniu konania, súd by návrh na prerušenie konania rovnako považoval za nedôvodný a zamietol ho, pretože samotné podanie návrhu na obnovu konania nemôže byť dôvodom na prerušenie konania, samo o sebe totiž nemá žiadny vplyv na právoplatnosť už vydaného platobného rozkazu Okresným súdom Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 12Up/425/2017. Vydaný platobný rozkaz, ktorý je právoplatný a vykonateľný odstránil stav právnej neistoty medzi stranami sporu, čo znamená, že sa stal pre strany nezmeniteľným a záväzným rozhodnutím. Aj v prípade, ak by bol žalobca úspešný a dosiahol by svojím návrhom obnovu konania o žalobe na plnenie, v dôsledku čoho by sa vec musela znovu prejednať, súd konajúci o žalobe na plnenie by musel opätovne skúmať, či zmluvné podmienky zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382 193 257 zo dňa 25.07.2008 sú alebo nie sú prijateľné a až následne na ich základe potom opätovne rozhodnúť o žalobe na plnenie. Teda znova aj po prípadnom povolení obnovy konania, dôjde k vyriešeniu tejto otázky ako prejudiciálnej v konaní o žalobe na plnenie a preto túto otázku (posúdenie neprijateľnosti zmluvných podmienok) potom nemôže znova riešiť súd v inom samostatnom súdnom konaní (princíp právnej istoty).

9. Nárok na náhradu trov konania okresný súd priznal podľa ust. § 262 ods. 1 CSP v spojitosti s ust. § 256 ods. 1 CSP žalovanému voči žalobcovi, ktorý zaviniel zastavenie konania tým, že inicioval konanie, v ktorom je vytvorená prekážka res iudicata.

10. Voči rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. b), d), f) a h) CSP. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Sžo/31/2013, v zmysle ktorého pokiaľ súd pri skúmaní procesných podmienok konania má pochybnosti o ich splnení, potom nemôže konanie pre tento nedostatok zastaviť, ale túto riešiť musí riešiť pozitívne, teda vec musí prejednať. Žalobca uviedol, že ako vyplýva z napadnutého rozhodnutia, súd síce skúmal podmienku konania, ale zo žiadneho bodu odôvodnenia nevyplýva, že by sa zaoberal podmienkami aktívnej a pasívnej legitímácie strán sporu. Pripomenul, že žalobca podaním doručeným súdu dňa 23.04.2020 podal návrh na prerušenie tohto konania, čo odôvodnil tým, že podal na Okresnom súde Banská Bystrica návrh na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 12Up/425/2017, predmetom ktorého bolo zaplatenie sumy 85.968,06 Eur, ktoré je t.č. právoplatne skončené a že teda rozhodnutie súdu v konaní o povolení obnovy konania má zásadný význam pre rozhodnutie súdu v konaní o určení neprijateľných zmluvných podmienok.

11. Žalobca poukázal na vymedzenie aktívnej vecnej legitímácie v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/205/2009 a uviedol, že už v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto veci, rovnako v návrhu na obnovu konania argumentoval, že žalovaný nenadobudol platne pohľadávku od právneho predchodcu - Slovenskej sporiteľne, a.s. Podľa žalobcu úver vyplývajúci zo zmluvy, ktorej posúdenie je predmetom konania aj upomínacieho súdu bol ku dňu 04.11.2014 právnym predchodcom žalovaného mimoriadne zosplatnený, avšak otázka platnosti jednostranného zosplatnenia úveru ostala sporná a nevyriešená, nakoľko návrh o určení neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zo zmluvy o hypotekárnom úvere bol z procesných dôvodov zamietnutý. Podľa žalobcu nebolo postupované v zmysle § 92 ods.8 zák. č. 483/2001 Z.z., preto Slovenská sporiteľňa, a.s. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 7Cdo/26/2017. Nesprávny postup pri postúpení pohľadávky bude podľa žalobcu viesť k zamietnutiu žaloby a súd sa dôvodnosťou žaloby zaoberať nebude. Na základe uvedeného je potom podľa žalobcu nesprávna úvaha okresného súdu, že aj v prípade, ak by bol žalobca úspešný a dosiahol by svojím návrhom obnovu konania o žalobe na plnenie, v dôsledku čoho by sa vec musela znovu prejednať, súd konajúci o žalobe na plnenie by musel opätovne skúmať, či zmluvné podmienky zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382193257 zo dňa 25.07.2008 sú, alebo nie sú prijateľné, a až následne na ich základe potom opätovne rozhodnúť o žalobe na plnenie.

12. Podľa žalobcu sa súd odmietol zaoberať možnosťou prerušenia konania vychádzajúc z predpokladu, že vec bude za predpokladu obnoveného konania opätovne prejednaná. Podľa žalobcu je však zrejmé, že v prípade, že by došlo k zamietnutiu návrhu žalovaného v upomínacom konaní v postavení žalobcu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, neboli by posudzované ani neprijateľné zmluvné podmienky, teda uvedený záver súdu je podľa žalobcu nesprávny.

13. Žalobca poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR napr. R 23/1994 a R 4/2003, ako aj ďalšie, v zmysle ktorých podľa žalobcu rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR zaujala pred účinnosťou CSP záver, že o odňatie možnosti konať pred súdom ide tiež v prípade postupu súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmieta zaoberať meritom veci, hoci procesné predpoklady pre taký postup dané nie sú. Uviedol, že vo výsledku žalobca nielenže nebude mať vyriešenú otázku neprijateľných zmluvných podmienok, ale mu bola takýmto postupom súdu odňatá možnosť uplatňovať jeho práva. Podľa žalobcu je zrejmé, že v prípade zistenia nedostatku aktívnej vecnej legitímácie v obnovenom konaní by súčasne existoval i nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného v tomto konaní. Inak povedané žalobca by nepochybne v ďalšom konaní označil za žalovaného i právneho predchodcu žalovaného, pokiaľ by v obnovenom konaní vyšlo najavo, že došlo k neplatnému odstúpeniu pohľadávky, tým by súčasne odstránil nedostatok a bolo by možné o žalobe voči ďalšiemu žalovanému meritórne rozhodnúť.

14. Žalobca v odvolaní namietol, že súd posudzoval procesné podmienky len z hľadiska námietky žalovaného v tomto konaní a nezaoberal sa prípadnou existenciou ďalších prekážok, ani žalobcom označenými dôkazmi a tvrdeniami v tejto súvislosti, čím bola naplnená podstata ďalšieho odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP, ktorá spočíva v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je, že súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplynuli z písomných podaní žalobcu v tomto konaní. Poukázal na nález Ústavného súdu SR IIIÚS/191/2018, v zmysle ktorého skutočnosť, že všeobecný súd konal so stranou v konaní v postavení žalovaného a žalobe vyhovel znamená, že dospel k záveru, že žalovaný je pasívne vecne legitímovaný, pričom nie je nevyhnutné, aby túto skutočnosť v rozhodnutí výslovne konštatoval. Žalobca v súvislosti s citovaným rozhodnutím uviedol, že vychádzajúc z uvedenej premisy, že pokiaľ súd koná so stranou sporu aj bez ďalšieho výslovného uvedenia v obsahu rozhodnutia má za to, že legitímácia či už pasívna alebo aktívna je v spore daná. Potom, aj keď z odôvodnenia rozhodnutia vôbec nevyplýva, že by sa súd uvedeným vôbec zaoberal, ale aj v prípade, že dospel k záveru, že pasívna legitímácia žalovaného je daná, dospel k záveru, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, resp. žalobca v obsahu námietok tvrdil opak (dôvodil neplatným postúpením pohľadávky z právneho predchodcu žalovaného). Napokon už v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd konštatoval z dôvodu, že žalovaný v tomto konaní namietal aktívnu legitímáciu žalobcu, že touto otázkou bude potrebné zaoberať sa až vo veci samej.

15. Žalobca uviedol, že odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne. To znamená, že musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke, a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

16. Žalobca uviedol, že kým v prípadne obnovenom upomínacom konaní nie je možné odstrániť vadu neplatne postúpenej pohľadávky, a tým aj aktívnu legitímáciu žalobcu v uvedenom spore v tomto konaní, predmetom ktorého je určenie neprijateľných zmluvných podmienok, žalobca môže označiť pôvodný subjekt ako žalovaného a vec môže byť meritórne prejednaná. Na základe uvedeného súd uvedeným procesným postupom odňal žalobcovi v zmysle § 365 ods.1 písm. b) CSP možnosť, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

17. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napádanom rozsahu zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

18. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že žalobcom tvrdené procesné nedostatky konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica sp.zn. 12Up/425/2017 sú irelevantné pre rozhodnutie súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp.zn. 13Csp/6/2020, ktorým okresný súd zastavil konanie o určenie neprijateľných podmienok z dôvodu, že neboli splnené podmienky pre pokračovanie v tomto konaní, keďže právoplatné rozhodnutie o žalobe na plnenie z určitého právneho vzťahu vytvorilo automaticky pevný právny základ pre tento právny vzťah strán sporu a potreba určenia tým odpadá, nakoľko na takomto určení už žalobca nemá naliehavý právny záujem. Navyše na uvedenom právnom závere podľa žalovaného nič nezmení ani žaloba o obnovu konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica sp.zn. 12Up/425/2017, keďže platobný rozkaz vydaný v tomto konaní je právoplatný a je prekážkou ďalšieho vedenia konania. Žalovaný poukázal na ust. § 230 CSP, v zmysle ktorého ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova. Postup okresného súdu tak vyplýva z uvedeného ust. § 230 CSP, ktorý nepripúšťa alternatívy iného postupu súdu, napr. žalobcom požadované prerušenie konania. Zároveň žalobca poukázal aj na ust. § 329 ods.3 CSP, v zmysle ktorého právoplatné rozhodnutie týkajúce sa neodkladného opatrenia nezakladá prekážku rozhodnutej veci, ak dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie. Žalovaný poukázal aj na to, že voči výroku súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nie je prípustný opravný prostriedok, preto iná alternatíva postupu súdu ako zastaviť konanie o určení, resp. v danom štádiu potvrdiť takéto rozhodnutie odvolacím súdom podľa žalovaného neprichádza do úvahy.

19. K ostatným argumentom uvedeným žalobcom v odvolaní žalovaný uviedol, že ak žalobca vyslovil pochybnosti o postupe súdu z dôvodu, že súd podľa jeho názoru neposudzoval vecnú legitimitáciu, tak tento argument je účelový, nakoľko nie je dôvodom pre zrušenie platobného rozkazu. Žalobca mal možnosť uplatniť svoju argumentáciu v rámci odporu proti platobnému rozkazu, čo však neurobil. Žalovaný poukázal na čl. 46 ods.1 Ústavy SR a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v zmysle ktorých právo na spravodlivý proces nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy strán konania, podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné. V danom prípade podľa žalovaného súd postupoval v zmysle zákonných ustanovení.

20. Žalovaný poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR PL ÚS 21/2008, ktoré akcentuje princíp právnej istoty a ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok. K žalobe na obnovu konania žalovaný uviedol, že podľa jeho názoru bola podaná oneskorene. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. Uviedol tiež, že tak ako uvádzal aj vo svojom predchádzajúcom písomnom podaní, dovoľuje požiadať o vydanie dopĺňacieho rozhodnutia, ktorým súd neodkladné opatrenie zruší.

21. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovaného uviedol, že návrh na obnovu konania bol podaný nepochybne včas, opierajúc sa o ustálenú judikatúru v otázkach výkladu zachovania dodržania lehôt. Pokiaľ ide o návrh žalovaného, aby súd vydal vo veci dopĺňací rozsudok, čím by zrušil neodkladné opatrenie nariadené samostatným uznesením, t.č. právoplatné, žalobca mal za to, že v žiadnom prípade nie sú pre vydanie dopĺňacieho rozsudku splnené podmienky. Upozornil, že žalobcovi nebol návrh na vydanie dopĺňacieho rozsudku ani doručený a uviedol argumenty, pre ktoré nie je možné dopĺňacie rozhodnutie vydať. Vzhľadom na uvedené zotrval na návrhu, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

22. Žalovaný v duplike na repliku žalobcu v plnom rozsahu odkázal na svoje predchádzajúce vyjadrenie, ktoré podal v odvolacom konaní. K návrhu na vydanie dopĺňacieho rozhodnutia uviedol, že sú splnené všetky podmienky pre vydanie dopĺňacieho rozhodnutia o zrušení neodkladného opatrenia. Poukázal na to že v prípade, ak by si žalobca ako úverový dlžník riadne plnil svoje povinnosti, žalovaný by nemal dôvod pristúpiť k výkonu záložného práva, ktoré slúži ako zabezpečovací inštitút. Zdôraznil, že žalobca sa snaží žalovanému zabrániť v uspokojení jeho pohľadávky, ktorá bola priznaná právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu, a to vykonaním záložného práva na majetok, ktorý ani nie je vo vlastníctve žalobcu, pričom žalobca zároveň neprejavuje žiadnu snahu o vysporiadanie svojich záväzkov z titulu úverovej zmluvy. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že aj ochrana

spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno chápať ako ochranu ľahkomyselnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 23Cdo/1201/2009 a rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 11CoCsp/43/2020 a Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9Co/35/2013. Na podporu svojho názoru, že dôvody uvádzané žalobcom pre ponechanie neodkladného opatrenia zdržať sa výkonu záložného práva nemajú oporu v platnom práve, odkázal aj na ďalšie rozhodnutia krajských súdov. Vzhľadom na uvedené zotrval na svojom návrhu, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie o zastavení konania potvrdil.

23. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379, § 380 ods.1 a § 385 ods. 1 CSP v rozsahu podaného odvolania bez nariadenia pojednávania.

24. Odvolací súd bol v zmysle § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil okresný súd:

25. Z návrhu na vydanie platobného rozkazu adresovaného Okresnému súdu Banská Bystrica - upomínacie konanie vyplýva, že žalovaný v pozícii žalobcu podal na Okresný súd Banská Bystrica voči žalobcovi v pozícii žalovaného návrh, ktorým žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 85.968,06 Eur s 8,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 64.756,27 Eur od 20.11.2014 do zaplatenia a to titulom Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382 193 257 zo dňa 25.07.2008 uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a právnym predchodcom žalovaného (Slovenská sporiteľňa, a.s.) ako veriteľom.

26. Z platobného rozkazu vydaného Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 12Up/425/2017 dňa 21.09.2018, vyplýva, že žalobca (v upomínacom konaní v pozícii žalovaného) bol zviazaný zaplatiť žalovanému (v upomínacom konaní v pozícii žalobcu) sumu 85.968,06 Eur s 8,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 64.756,27 Eur od 20.11.2014 do zaplatenia. Tento platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 30.10.2018.

27. Žalobca sa vo veci samej domáhal určenia neprijateľných zmluvných podmienok Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382 193 257 zo dňa 25.07.2008, uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a právnym predchodcom žalovaného (Slovenská sporiteľňa, a.s.) ako veriteľom.

28. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

29. Podľa ust. § 161 ods. 1 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konania zastaví.

30. Podľa ust. § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

31. Žalobca sa v odvolaní domáhal rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Sžo/31/2013, v zmysle ktorého pokiaľ súd pri preskúmaní procesných podmienok konania má pochybnosti o ich splnení, potom nemôže konanie pre tento nedostatok zastaviť, ale túto otázku musí riešiť pozitívne, teda vec musí prejednať. V danom prípade však okresný súd nemal pochybnosti o splnení procesných podmienok konania, naopak po ich preskúmaní zistil, že procesné podmienky konania splnené nie sú. Nie je preto možné dovoľávať sa postupu naznačeného v citovanom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Sžo/31/2013, keďže procesná situácia v prejednávanom prípade bola odlišná.

32. Žalobca namietol, že ako vyplýva z napadnutého rozhodnutia, okresný súd síce skúmal podmienku konania - res iudicata, ale zo žiadneho bodu odôvodnenia nevyplýva, že by sa zaoberal podmienkami aktívnej a pasívnej legitímácie strán sporu. Z nasledujúceho textu odvolania vyplýva, že žalobca mal pravdepodobne na mysli preverenie aktívnej a pasívnej legitímácie strán sporu v konaní, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 12Up/425/2017, výsledkom ktorého je právoplatné vykonateľné rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica. Žalobca v tejto súvislosti namietol, že žalovaný nenadobudol platne pohľadávku od svojho právneho predchodcu Slovenská sporiteľňa, a.s., pretože boli porušené povinnosti postupcu pohľadávky, ktoré má v zmysle § 92 ods.8 zák. č. 483/2001 Z.z. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že okresný súd ani nebol oprávnený preverovať aktívnu a pasívnu legitímáciu strán sporu v konaní, ktoré už je právoplatne ukončené a v ktorom bol

vydaný právoplatný a vykonateľný exekučný titul. Práve skutočnosť, že predchádzajúce konanie bolo právoplatne skončené, bráni v zmysle § 230 CSP tomu, aby súd opätovne preskúmaval a rozhodoval skutočnosti v súvislosti s konaním o Spotrebiteľskej zmluve o splátkovom úvere č. 0382193257 zo dňa 25.07.2008, na základe ktorej bol vydaný právoplatný platobný rozkaz v konaní na Okresnom súde Banská Bystrica sp.zn. 12Up/425/2017.

33. Žalobca v priebehu konania upozornil na skutočnosť, že podal návrh na obnovu konania, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Banská Bystrica sp.zn. 12Up/425/2017 a opakovane vychádzal z hypotézy, že obnova konania povolená bude a že v tomto konaní bude žaloba o plnenie voči žalobcovi zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382193257 zamietnutá. Uvedené tvrdenia sú len v rovine žalobcovho predpokladu. Zároveň v danom štádiu konania nemôžu odvrátiť skutočnosť, že o povinnosti žalobcu plniť zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0382193257 zo dňa 25.07.2008 (ďalej len zo Zmluvy o splátkovom úvere) už bolo právoplatne rozhodnuté. V tejto súvislosti okresný súd správne poukázal na ustálenú judikatúru súdov, osobitne na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/100/01, v zmysle ktorého právoplatný rozsudok o žalobe na plnenie vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku veci rozsúdenej pre konanie o žalobe na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je, vychádzajúcej z rovnakého skutkového základu.

34. V prejednávanej prípad sa žalobca domáha určenia, že Zmluva o splátkovom úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Táto skutočnosť však už musela byť preverovaná v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica sp.zn. 12Up/425/2017, preto pokiaľ je rozhodnutie okresného súdu vydané v tomto konaní právoplatné a vykonateľné, predstavuje prekážku rozhodnutej veci v zmysle § 230 CSP. Skutočnosť, že právoplatný exekučný titul bol vydaný v upomínacom konaní a nie po vykonaní dokazovania všeobecným súdom totiž žiadnym spôsobom neznižuje hodnotu exekučného titulu a nie je možné vychádzať z predpokladu, že platobný rozkaz vlastne nie je plnohodnotným rozhodnutím, pretože sa pred jeho vydaním nevykonalo dokazovanie.

35. Navyše v zmysle Zákona o upomínacom konaní č. 307/2016 Z.z. (ZoUP) upomínací súd môže rozhodovať aj o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv, keďže aj v tomto prípade je zachovaná ochrana spotrebiteľa, pretože návrh na začatie konania na vydanie platobného rozkazu nie je prípustný, ak sa uplatňuje nárok zo spotrebiteľskej zmluvy alebo z iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré obsahujú neprijateľnú zmluvnú podmienku a táto okolnosť má vplyv na uplatňovaný nárok (ust. § 3 ods.6 písm. b) ZoUP). Z uvedeného dôvodu je v zmysle § 4 ods.6 ZoUP ten, kto sa domáha vydania platobného rozkazu v spotrebiteľskej veci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo z iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou povinný pripojiť k návrhu aj spotrebiteľskú zmluvu a všetky ďalšie zmluvné dokumenty súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, vrátane dokumentov, na ktoré spotrebiteľská zmluva odkazuje. Následne v zmysle § 6 ods.1 písm. a) ZoUP upomínací súd je povinný odmietnuť návrh, pokiaľ nie je prípustný, teda v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy je upomínací súd povinný odmietnuť taký nárok, ktorý vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy obsahujúcej neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá má vplyv na uplatňovaný nárok. Iba za predpokladu, že upomínací súd zistí, že sú splnené procesné podmienky pre vydanie platobného rozkazu a zároveň nie sú splnené dôvody na odmietnutie návrhu (teda dospeje k záveru, že návrh je prípustný), iba v takom prípade môže v zmysle § 7 ods.1 ZoUP vydať platobný rozkaz.

36. Pokiaľ bol žalobca zaviazaný na plnenie súvisiace so Zmluvou o splátkovom úvere, na ktoré bol zaviazaný v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 12Up/425/2017, takéto rozhodnutie na plnenie je rozhodnutím vzťahujúcim sa na identický predmet konania, z akého sa domáha v súčasnosti určenia neprijateľných zmluvných podmienok, pretože sa vzťahuje na tú istú zmluvu o splátkovom úvere a na tých istých účastníkov konania. Ako uviedol Najvyšší súd SR vo vyššie citovanom rozhodnutí 3Cdo/100/01, dôvodom pre ktorý právoplatný rozsudok na plnenie vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku veci rozsúdenej pre konanie o žalobe na určenie je ten, že právoplatný rozsudok o žalobe na plnenie v sebe zahŕňa (či už výslovne ale mlčky) kladné alebo záporné riešenie otázky (ne) existencie práva alebo právneho vzťahu, ktorá by mala byť riešená určovacou žalobou a vychádza teda z rovnakého skutkového základu, ako žaloba určovacia. V danom prípade nie je podstatné, že v citovanom rozhodnutí Najvyšší súd SR preskúmaval iný typ zmluvy (zmluva nájomná), pretože riešenie vzťahu medzi žalobou na plnenie z rovnakého skutkového základu a určovacou žalobou vychádzajúcou z rovnakého skutkového základu je aj v tomto prípade zachovaný.

37. Osobitne vzhľadom na skutočnosť, že aj v upomínacom konaní musela byť otázka prípustnosti návrhu na začatie konania v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou preverená je zrejme, že prejudiciálne upomínací súd dospel k záveru, že vydanie platobného rozkazu prípustné bolo, a teda že nebola naplnená podmienka § 3 ods.6 písm. b) ZoUP, čiže prejudiciálne dospel k záveru, že táto zmluva neprijateľnú zmluvnú podmienku neobsahovala. Nie je pritom vylúčené, že takýto prejudiciálny záver upomínacieho súdu nemusel byť správny, avšak v danom prípade mal žalobca zachované právo využiť opravné prostriedky voči rozhodnutiu upomínacieho súdu, k čomu zrejme nedošlo, keďže rozhodnutie upomínacieho súdu je právoplatné a vykonateľné. Dôvody, pre ktoré žalobca opravné prostriedky nevyužil sú v tomto prípade irelevantné, pretože okresný súd musel vychádzať z takého právneho stavu, ktorý je založený právoplatným a vykonateľným platobným rozkazom.

38. Skutočnosť, že žalobca sa domáha obnovy konania potom následne tiež nie je dôvodom pre pokračovanie v konaní o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, ako to správne skonštatoval aj okresný súd. Nie je predmetom tohto konania hádať, aké by mohli byť závery konania o obnove, preto odvolací súd sa nebude vyjadrovať k námietkam žalovaného, že návrh na obnovu konania bol podaný neskoro, ani k tvrdeniu žalobcu, že tento návrh bol podaný včas. Dodržanie procesných lehôt bude predmetom skúmania v konaní o obnove konania.

39. Žalobca sa v odvolaní domáhal toho, že rozhodovacia prax Najvyššieho súdu dospela k záveru, že o odňatie možnosti konať pred súdom ide tiež v prípade postupu súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietne zaoberať meritom veci, hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú dané. Aj v tejto súvislosti treba zdôrazniť, že procesné predpoklady pre postup okresného súdu, ktorý z dôvodu prekážky rozhodnutej veci konanie zastavil, dané boli, preto sa meritom veci zaoberať nemohol.

40. K námietke žalobcu, že žalobca by nepochybne v ďalšom konaní označil za žalovaného i právneho predchodcu žalovaného, čím by odstránil nedostatok a bolo by možné o žalobe voči ďalšiemu žalovanému meritórne rozhodnúť, odvolací súd iba poznamenáva, že označenie žalovaného je vo výhradnej dispozičnej autonómii žalobcu a pokiaľ sa žalobca domáha neprijateľnosti zmluvných podmienok práve voči žalovanému ako právneho nástupcovi pôvodného veriteľa zo zmluvy o splátkovom úvere, tak označil za pasívne legitimovaného práve žalovaného. Potom jeho tvrdenie, že v skutočnosti žalovaný nemôže byť pasívne legitimovaný, pretože na neho v dôsledku porušenia povinností v zmysle § 92 ods.8 zák. č. 483/2001 Z.z. neprešli práva veriteľa, keďže nebolo možné pohľadávku voči spotrebiteľovi postúpiť, sú zmätočné vo vzťahu ku skutočnosti, že práve žalovaného označil ako osobu, voči ktorej sa domáha neprijateľných zmluvných podmienok. Predpoklad žalovaného o neplatnosti postúpenia pohľadávky, rovnako ako ďalších skutkových tvrdení, ktoré uvádza však nie je možné preverovať v tomto konaní, keďže tomu bráni právoplatné rozhodnutie na plnenie vydané upomínacím súdom.

41. K námietke žalobcu, že ak by uspel pri obnove konania a potvrdil by sa jeho predpoklad, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa Slovenská sporiteľňa, a.s. na súčasného žalovaného, tak by v dôsledku zamietnutia žaloby ani nebolo rozhodnuté o určení neprijateľných zmluvných podmienok treba opakovane zdôrazniť, že súčasný skutkový stav je taký, že existuje právoplatné rozhodnutie na plnenie a kým tento právoplatný exekučný titul nebude zrušený v dôsledku obnovy konania, všetky ďalšie alternatívy ďalšieho postupu sú len v rovine dohadov, preto k nim nie je možné prihliadať.

42. Žalobca podal odvolanie aj z dôvodu nesprávneho postupu súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. V danom prípade treba poukázať na skutočnosť, že súd dokazovanie v konaní nevykonával, pretože dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky konania a preto konanie zastavil. Nemohol teda porušiť svoje procesné povinnosti nesprávnym postupom pri hodnotení výsledkov dokazovania.

43. Žalobca sa odvolával na závery nálezu Ústavného súdu sp.zn. III ÚS 191/2018, v zmysle ktorého skutočnosť, že všeobecný súd konal so stranou v konaní v postavení žalovaného a žalobe vyhovel znamená, že dospel k záveru, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný, pričom nie je nevyhnutné, aby túto skutočnosť v rozhodnutí výslovne konštatoval. Z citovaného rozhodnutia žalobca vyvodil, že následne pokiaľ súd koná so stranou sporu, aj bez ďalšieho výslovného uvedenia v obsahu rozhodnutia má za to, že legitimácia či už pasívna alebo aktívna je v spore daná. K takémuto záveru však nie je

možné dospieť. Primárne nález Ústavného súdu, ktorý žalobca citoval - III ÚS 191/2018 sa týka takého konania, kedy súd žalobe vyhovel. Práve skutočnosť, že súd žalobe vyhovel znamená, že dospel k záveru, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný. V tých prípadoch, kedy súdne konanie neskončí tým, že súd žalobe vyhovie, nie je možné vychádzať z rovnakého záveru. Samotná skutočnosť, že súd koná so žalovaným označeným v žalobe ešte neznamená, že má za to, že je daná jeho pasívna vecná legitimácia. Na základe dokazovania môže súd dospieť k záveru, že žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný - v takom prípade žalobu zamietne, prípadne môže dospieť k záveru, že vôbec nie sú splnené podmienky na konanie (ako je tomu v tomto prípade) a v takom prípade pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného vôbec nepreveruje. V zásade však platí, že súd koná s tým žalovaný, ktorého označí v návrhu žalobca. Aj v tomto prípade okresný súd musel konať s tým žalovaným, ktorý bol označený žalobcom, z čoho ale nie je možné následne vyvodiť, že tým pádom potvrdil pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného.

44. Žalobca sa v odvolaní domáhal porušenia povinnosti okresného súdu podľa ust. § 365 ods.1 písm. f) CSP, teda že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Napriek tomu, že v odvolaní uviedol základnú teóriu procesného porušenia postupu súdu, neuviedol žiadne konkrétne skutkové zistenia okresného súdu, ktoré malo byť získané na základe vykonaných dôkazov. Nad rámec toho, že dokazovanie okresný súd nevykonával, pretože konanie zastavil v dôsledku nesplnenia procesných podmienok, v prípade ak odvolateľ sa domáha nesprávneho skutkového zistenia súdu, je povinný ho presne vymedziť. Odvolací súd nemôže hádať, ktoré konkrétne skutkové zistenie okresného súdu je podľa názoru odvolateľa nesprávne.

45. Odvolací súd je v zmysle ust. § 380 ods.1 odvolacími dôvodmi viazaný, preto sa zaoberal iba tými námietkami žalobcu, ktoré boli uvedené v jeho odvolaní.

46. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozhodnutie okresného súdu, ktoré je vo výroku vecne správne, podľa § 387 CSP potvrdil.

47. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalovanému voči žalobcovi, ktorý nebol v odvolacom konaní úspešný. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

48. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).